

לשינויים מפליגים במדיניות חוץ וביטחון, אבל הדיון בנושא – כולל הדיון הציבורי – מתבקש.

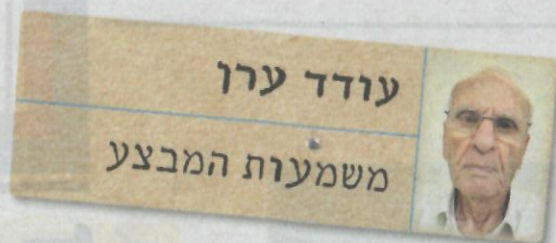
נכון מחד שחמאס לא קיבל מעולם את הסכמי אוסלו, לא את לשונם ובוודאי שלא את רוחם. נכון שהוא צבר ארסנל רקטות, חפר מנהרות לתוך שטח ישראל, מחזיק בשבויים ונעדרים ישראלים, גורם לסבל לאוכלוסייה האזרחית בישראל – אבל הוא השליט בעזה, עם אחיזה משמעותית באוכלוסייה הפלסטינית ביהודה ושומרון. גם אם איננו רוצים להיגרר לקלישאות כגון "אויבים לא בוחרים", הנהגה מדינית עוסקת מדי שעה, יום וש" בוע בהכרעה בין אלטרנטיבות.

אחרי "עלות השחר" יכולה ישראל להתעלם מכך שחמאס נותר מחוץ לעימות הצבאי, ולהמשיך במדיניות העמומה של הכ"ה-לא-הכרה במי ששולט בעזה. היא תעמוד אולי מול דרישות שיוצגו על ידי חמאס באמצעות המתווך המצרי, ותתמקח עליהן. יחד עם זאת, ישראל יכולה גם לשאול את עצמה האם נוצרה אפ" שרות לשינוי משמעותי ברפוס היחסים שפירושו שישראל לא נכנסת כל כמה חודשים או שנים לסבב אלים, ומגלה נכונות לב" דוק אסטרטגיית ביניים שכוללת מרכיבים מדיניים, בטחוניים וכלכליים עם אויב שאינו מכיר משפטית בישראל, אבל מכיר ב" ישראל (ובמגבלותיה) ומכיר בכוחו (ובמגבלותיו). זו גם הזדמנות לבדוק מחדש אם המדיניות הישראלית של בידול עזה מיהודה ושומרון, לעיתים בניגוד לאינטרס הישראלי אבל מתוך היענות לבקשת ההנהגה הפלסטינית ברמאללה, השיגה את מטרתה.

מבצע "עלות השחר" הסיר את שארית המסווה שכביכול הסתיר את הכרת ישראל בפועל בחמאס כשליט הבלעדי בעזה

זו הסדרה, זה לא שלום. זו מערכת הכנות שאולי אפילו אינה כתובה, ובוודאי שאינה כזו שמאפשרת להצטלם בטקס חתימה בבית הלבן. אבל זו הסדרה שאורך ימיה יכול להיות רב יותר מאורך ימיהן של ההרתעות שישראל משיגה אחרי כל מבצע בעזה. וזו הסדרה שבהינתן שינוי פנים-פלסטיני גם ביהודה ושומרון, ניתן להרחיבה. ■

עורך ערן הוא חוקר במכון למחקרי בטחון לאומי, אוניברסיטת תל-אביב, ולשעבר ראש צוות המו"מ עם הפלסטינים

שינוי מדיניות מול חמאס

מבצע "עלות השחר" הסיר את שארית המסווה שכביכול הסתיר את הכרת ישראל בפועל בחמאס כשליט הבלעדי בעזה – מה שפותח אפשרות לשינוי מדיניות ישראלית בנושא הפלסטיני.

מאז שתפס חמאס את השלטון בעזה יותר מ-15 שנה מתלבטת ישראל כיצד להתנהל מול הרצועה, מול ה"ממשלה" של עזה ולאחרונה מול האפשרות שאילו היו נערכות היום בחירות ברשות הפלסטינית היה חמאס מנצח. זה התחיל בחרם מוחלט, גיוס הקהילה הבינלאומית להציב תנאים לחמאס כדי רישת סף להידברות עימו, ונמשך בשורה של מבצעים צבאיים שמטרתם הייתה לפגוע ביכולות הצבאיות של הארגון ולהח" ליש את אחיזתו באוכלוסייה העזתית. בהמשך, ניהלה ישראל משא ומתן עקיף עם חמאס בשורה של נושאים, הכירה בו כא" חראי לנעשה בעזה, ובהדרגה החלה לשנות את המדיניות בנושא הסיוע הכלכלי לרצועה – עד כדי התר מחודש של עבודת עזתים בישראל, שמסייעת בעקיפין לחמאס על ידי ההקלה במצב הכלכלי.

במבצע "עלות השחר" הגיע תהליך ההכרה לשלב משמעותי נוסף: ישראל הציעה למעשה לחמאס, מעבר להכרה בפועל, עיסקה של הימנעות הדדית משימוש בכוח. לו היה המבצע מסתיים ברגע כתיבת שורות אלו, ניתן היה לומר שחמאס קי" בל את ההצעה, אפילו מתוך ידיעה שזה עלול לעלות במחיר של אובדן אהדה.

כך, גם אם לא התכוונה לכך ישראל יצרה משוואה חדשה בי" חסים עם חמאס. תקופת בחירות היא אמנם לא הזמן המתאים